

ZRC SAZU

TERMINOLOŠKI KANDIDAT: Zunajbolnišnični srčni zastoj

Vprašanje poslano: **19. 11. 2022**

Datum odgovora: **24. 11. 2022**

MNENJE TERMINOLOŠKE SEKCIJE:

Sprašujete po razmerju med predlogoma *zunaj* in *izven*, ki sta del prve sestavine termina, torej *zunajbolnišnični* ali *izvenbolnišnični*. V SSKJ2 ima v pomenu 'za izražanje položaja, ki ni v mejah določenega predmeta ali prostora' *zunaj* prednost pred *izven*. Z razmerjem *izven* : *zunaj* so se ukvarjali tudi kolegi v Jezikovni svetovalnici v odgovoru [Zakaj se »izven« nadomešča z »zunaj«?](#), kjer ugotavljajo, da naj bi se (le) v prostorskem pomenu predlog *izven* nadomeščal s predlogom *zunaj* zaradi purističnih teženj in da je zamenjava teh dveh predlogov oz. predloga in prislova (*zunaj* besednovrstno lahko namreč nastopa tudi kot prislov) posledica lektorskih posegov.

Pogostost pridevnikov *zunajbolnišnični* in *izvenbolnišnični* smo preverili tudi v korpusu [Gigafida 2.0](#), kjer so zveze s prvim precej pogostejše; razmerje med njima je 123 : 45. Pridevnik *zunajbolnišničen* je vključen tudi v SSKJ2 z razlago 'ki ne poteka v bolnišnici' in z zgledi *zunajbolnišnična* obravnava bolnikov, *zunajbolnišnično* zdravljenje, *specialistična zunajbolnišnična* zdravstvena dejavnost. Pridevnik je sestavina tudi nekaterih drugih terminov, npr. *zunajbolnišnična* pljučnica in *zunajbolnišnična* lekarna. Pridevnik *zunajbolnišničen* pa je mogoče najti tudi v [Slovenskem medicinskem slovarju](#).

Še o zapisu. Sestavljenke pišemo skupaj, brez vezaja. Kadar pa imamo ponovljeno sestavljenko z isto drugo sestavino, jo prvič lahko zapišemo z vezajem; npr. tako: Za pojem, po katerem sprašujete, je v literaturi mogoče zaslediti dve poimenovanji: *zunaj-* in *izvenbolnišnični srčni zastoj*.

Zdi se, da v pogostosti rabe pridevnika kot sestavine termina prevladuje *zunajbolnišnični*, se pa, kot ste ugotovili, pojavlja tudi pridevnik *izvenbolnišnični*. Predlagamo vam, da rabo poenotite in vedno uporabite isti pridevnik oz. termin. Ker je po nam dostopnih virih pridevnik *zunajbolnišnični* pogostejši in ker je vključen v Slovenski medicinski slovar in SSKJ2, vam svetujemo, da za poimenovanje pojma uporabljate termin *zunajbolnišnični srčni zastoj*.